

Sygn. akt VI GC 1171/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2021 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący: SSR Justyna Supińska

Protokolant: sekr. sądowy Marta Denc

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2021 roku w Gdyni

w postępowaniu gospodarczym

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki jawnej z siedzibą w O.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) spółki jawnej z siedzibą w O. na rzecz pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwotę 7,38 złotych (siedem złotych trzydzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. kosztami procesu w pozostałym zakresie obciąża powoda (...) spółkę jawną z siedzibą w O. uznając je za uiszczone.

Sygn. akt VI GC 1171/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 kwietnia 2020 roku powód (...) spółka jawna z siedzibą w O. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 294,34 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 06 lutego 2020 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 20 grudnia 2019 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., a użytkowany na postawie umowy leasingu przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., który zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu powodowi oraz zgłosił zaistniałą szkodę w pojeździe z ubezpieczenia autocasco pozwanemu.

Powód dokonał naprawy pojazdu i za tę usługę wystawił fakturę na kwotę 6 933,08 złotych. Poszkodowany był zobowiązany do zapłaty połowy podatku VAT, tym samym należność została obniżona do kwoty 6 284,87 złotych. Pozwany przyjął swoją odpowiedzialność i uregulował należność w kwocie 5 990,53 złotych. Do zapłaty pozostała zatem kwota 293,34 złotych, której powód domaga się w niniejszym postępowaniu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 07 lipca 2020 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 2745/20 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że kwestionuje ustaloną przez powoda stawkę za prace naprawcze jako jakoby stawkę średnią w regionie. W ocenie pozwanego stawka ta jest zawyżona i nie stanowi ekwiwalentu świadczonej usługi. Pozwany podniósł także, że w niniejszej sprawie zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia o symbolu (...), na podstawie których zawarto umowę ubezpieczenia pojazdu w wariantcie serwisowym. Zgodnie z § 18 w przypadku ustalania wartości szkody w wariantcie serwisowym na podstawie faktur sposób naprawy i wysokość jej kosztów powinny być uprzednio uzgodnione z ubezpieczycielem, w takim wypadku nie znajdzie zastosowania ograniczenie wysokości szkody wskazane w § 20 ust. 4.

Stosownie natomiast do § 20 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia w przypadku określenia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego ustalenie rozmiaru szkody i wypłata odszkodowania następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, w oparciu o: 1) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A., lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., 2) średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, 3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową.

Zgodnie zaś z ust. 4 tego paragrafu, w razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z ubezpieczycielem zgodnie z § 18, koszty naprawy podlegają weryfikacji do kwoty nie większej niż 80 złotych netto za 1 roboczogodzinę prac blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości zawartych w systemie A., pomniejszonych o wysokość zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w § 19 ust. 2.

Pozwany wskazał, że wobec powyższego dokonał w oparciu o przedłożony kosztorys weryfikacji kosztów naprawy przede wszystkim obniżając stawki za roboczogodzinę prac blacharskich i lakierniczych do uznanych przez siebie stawek, albowiem konieczne było wcześniejsze uzgodnienie kosztów i sposobu naprawy z zakładem ubezpieczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 grudnia 2019 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...), którego właścicielem był (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., zaś korzystającym na podstawie umowy leasingu – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P..

W dniu zdarzenia przedmiotowy pojazd objęty był dobrowolnym ubezpieczeniem autocasco, na mocy umowy zawartej z (...) spółką akcyjną z siedzibą w S.. Integralną częścią umowy były „Ogólne Warunki Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)”.

Umowa ubezpieczenia zawarta została w wariantcie serwisowym, a sumę ubezpieczenia określono w wariantcie brutto. Jako ubezpieczonego wskazano w umowie ubezpieczenia (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. Rubryka dotycząca ewentualnej cesji praw z tej umowy nie została wypełniona.

polisa – w aktach szkody – k. 56 akt, „O gólne Warunki Kompleksowego Ubezpieczenia P ojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” – k. 44-55 akt

Zgodnie z § 18 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” w przypadku ustalania wartości szkody w wariantcie serwisowym na podstawie faktur, sposób naprawy i wysokość jej kosztów powinny być uprzednio uzgodnione z ubezpieczycielem, w takim wypadku nie znajdzie zastosowania ograniczenie wysokości szkody wskazane w § 20 ust. 4.

Stosownie do postanowienia § 20 ust. 1 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” w przypadku określenia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego ustalenie rozmiaru szkody i wypłata odszkodowania następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, w oparciu o: 1) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A., lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., 2) średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, 3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową.

Zgodnie zaś z ust. 4 tego paragrafu, w razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z ubezpieczycielem zgodnie z § 18, koszty naprawy podlegają weryfikacji do kwoty nie większej niż 80 złotych netto za 1 roboczogodzinę prac blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości zawartych w systemie A., pomniejszonych o wysokość zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w § 19 ust. 2.

Ustalenie rozmiaru szkody zawiera podatek VAT w przypadku, gdy suma ubezpieczenia została ustalona z uwzględnieniem podatku VAT i jednocześnie ubezpieczony nie jest płatnikiem podatku VAT lub nie ma możliwości odliczenia tego podatku (ust. 5).

„O gólne Warunki Kompleksowego Ubezpieczenia P ojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” – k. 44-55 akt

Po zleceniu naprawy pojazdu i przeprowadzonych przez rzeczoznawcę ubezpieczyciela oględzinach, zakład naprawczy prowadzony przez (...) spółkę jawną z siedzibą w O. sporządził kalkulację naprawy pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) po szkodzie z dnia 20 grudnia 2019 roku z zastosowaniem stawek w kwocie 174/174 złotych netto za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych przesyłając ten kosztorys ubezpieczycielowi w celu zatwierdzenia. (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. zweryfikował powyższą kalkulację naprawy w zakresie stawek za prace blacharsko – mechaniczne i lakiernicze – do kwoty 130 złotych netto za roboczogodzinę tychże prac, o czym poinformował zakład naprawczy. Mimo prowadzonej w tym temacie korespondencji, ubezpieczyciel nie znalazł podstaw do uznania stawki za prace naprawcze w innej wysokości.

kalkulacje naprawy oraz wiadomości mailowe z dnia 27 stycznia 2020 roku i z dnia 29 stycznia 2020 roku – w aktach szkody – k. 56 akt

W dniu 28 stycznia 2020 roku (...) spółka jawna z siedzibą w O. wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. fakturę numer (...) tytułem kosztów naprawy pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 6 933,08 złotych brutto (5 636,65 złotych netto).

faktura – k. 9 akt

W dniu 26 lutego 2020 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. jako cedent zawarł z (...) spółką jawną z siedzibą w O. jako cesjonariuszem umowę o przelew wierzytelności z polisy AC przysługującej mu z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

umowa cesji – k. 10 akt

(...) spółka akcyjna z siedzibą w S. tytułem odszkodowania wypłacił kwotę 5 990,53 złotych po weryfikacji faktury wystawionej przez warsztat naprawczy w zakresie stawek za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych do kwoty 130/130 złotych netto.

niesporne, a nadto: wiadomość mailowa z dnia 29 stycznia 2020 roku – w aktach szkody – k. 56 akt

Wysokość stawek za roboczogodzinę prac naprawczych (blacharsko – mechanicznych i lakierniczych) stosowanych w okresie likwidacji szkody przez warsztaty o kategorii porównywalnej z zakładem naprawczym prowadzonym przez (...) spółkę jawną z siedzibą w O. (autoryzowane stacje obsługi) wynosiła 140-220 złotych netto.

opinia biegłego sądowego P. C. – k. 103-109 akt, uzupełniająca opinia biegłego sądowego P. C. – k. 127-129 akt, opinia biegłego sądowego sporządzona w sprawie o sygn. akt I C 986/20 Sądu Rejonowego w Ostródzie – k. 88-93 akt

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w części, w jakiej pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron.

Sąd uwzględnił także wyżej wymienione dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, w tym znajdujące się w aktach szkody, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary.

Sąd nie oparł się natomiast na przedłożonych przez powoda „Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) należących do Klientów Indywidualnych o symbolu C-AC-01/18” (k. 14-16 akt), albowiem jak wynikało ze znajdującej się w aktach sprawy polisy potwierdzającej zawarcie umowy ubezpieczenia autocasco pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) została ona w tym zakresie zawarta na podstawie „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” i tylko postanowienia tych ogólnych warunków ubezpieczenia mogły stanowić podstawę ustalania wysokości odszkodowania.

Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Odnosnie opinii biegłego sądowego dołączonej przez powoda do pisma z datą w nagłówku „dnia 22 października 2020 roku” (data prezentaty: 20120-10-26, k. 88-93 akt), a sporządzonej w sprawie o sygn. akt I C 986/20 Sądu Rejonowego w Ostródzie, to zgodnie z treścią art. 278¹ k.p.c. Sąd może dopuścić dowód z opinii sporządzonej na zlecenie organu władzy publicznej w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Z opinii tej wynikało, że stawki za prace naprawcze stosowane przez autoryzowane zakłady naprawcze w O. w sierpniu 2020 roku wynosiły 140-220 złotych netto. Stosowanie stawek w powyższej wysokości potwierdzone zostało w opinii biegłego sądowego P. C. sporządzonej na potrzeby niniejszego postępowania, przy czym podkreślić należy, że przedmiotem tego badania były stawki stosowane w okresie likwidacji szkody, a więc w styczniu 2020 roku. Opinia ta – biegłego sądowego P. C. – została sporządzona przez osobę posiadającą wiadomości specjalne z powyższego zakresu, a zatem uprawnioną do przeprowadzania badań i sporządzania opinii danego rodzaju. Wykonano ją w sposób rzetelny i obiektywny, zgodnie z zasadami wiedzy fachowej i wymogami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego.

Pismem z datą w nagłówku „dnia 27 stycznia 2021 roku” (data prezentaty: 2021-01-28, k. 117-118 akt) pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. domagał się ustalenia przez biegłego sądowego stawek stosowanych przez warsztaty w przypadku napraw pojazdów dokonywanych w ramach umów o współpracy z zakładami ubezpieczeń i stawek, jakie warsztaty te stosują w przypadkach, gdy płatnikiem za naprawę jest klient indywidualny, który nie rozlicza kosztów naprawy z polisy AC lub OC i sam płaci za naprawę.

W odpowiedzi na powyższe biegły sądowy wskazał, że stawki podane w zestawieniu w opinii podstawowej, to stawki cennikowe, czyli takie, jakie są stosowane standardowo w rozliczeniach usług blacharsko – lakierniczych, bez rabatów i upustów. Są to stawki dla klienta indywidualnego, jak i instytucjonalnego stosowane w rozliczeniach napraw opłacanych samodzielnie, jak i w ramach likwidacji szkód komunikacyjnych. Biegły sądowy wskazał, że na wolnym rynku nie obowiązują ceny urzędowe, zatem każdy podmiot gospodarczy może je kształtować samodzielnie i zgodnie

z przepisami prawa, wszelkie negocjacje są dozwolone i uzyskanie indywidualnego rabatu jest oczywiście możliwe, ale też nie obligatoryjne i wynika z dobrej woli usługodawcy lub sprzedawcy. Każdy ma możliwość negocjacji. Odnosnie możliwości naprawy pojazdu po stawce w kwocie 130 złotych za roboczogodzinę, to biegły sądowy wyjaśnił, że są na rynku warsztaty, które wykonują taką usługę jeszcze taniej, nawet poniżej 100 złotych.

W świetle powyższych wyjaśnień biegłego sądowego, w ocenie Sądu brak było podstaw do zdezuuowania wartości i mocy dowodowej przedmiotowej opinii. Jednakże ostatecznie, wobec ustalenia, że powód nie dokonał uzgodnienia z pozwanym kosztów naprawy pojazdu, opinia ta nie stanowiła podstawy rozstrzygnięcia, o czym szerzej w poniższej części uzasadnienia.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód (...) spółka jawna z siedzibą w O. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 294,34 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 06 lutego 2020 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem pozostałej części odszkodowania za szkodę w pojeździe marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) powstałej w wyniku zdarzenia z dnia 20 grudnia 2019 roku.

Niesporny był między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę, zawarcie umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco (w wariantcie serwisowym), co do zasady umownej odpowiedzialności pozwanego oraz zakres powstałych w wyniku kolizji drogowej uszkodzeń przedmiotowego pojazdu. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia wysokości należnego od pozwanego odszkodowania z umowy ubezpieczenia autocasco wobec zweryfikowania przez pozwanego zastosowanych przez warsztat naprawczy stawek za godzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych.

W przedmiotowej sprawie wskazać należy, że strona powodowa dochodzone pozwem roszczenie wywodziła z umowy ubezpieczenia autocasco, której integralną część stanowiły „Ogólne Warunki Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)”, w których określony został szczegółowo sposób ustalenia wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu, w szczególności w odniesieniu do stawki za roboczogodzinę prac naprawczych (średnia stawka za roboczogodzinę adekwatna dla warsztatu naprawczego).

O ile więc strony umowy o dzieło (zlecenia naprawy) związane były postanowieniami umowy przewidującymi zastosowanie stawki za prace naprawcze w kwocie 174/174 złotych netto, o tyle pozwany nie był stroną tejże umowy, a zatem jej postanowienia go nie wiążą. Pozwany jest natomiast związany postanowieniami umowy ubezpieczenia, w tym regulacją zawartą w „Ogólnych Warunkach Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” i według zasad tam zawartych zobowiązany jest naprawić szkodę. To one bowiem stanowiły podstawę wzajemnych praw i obowiązków stron umowy, tj. poszkodowanego oraz pozwanego.

Zgodnie z § 20 ust. 1 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” w przypadku określenia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego ustalenie rozmiaru szkody i wypłata odszkodowania następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, w oparciu o: 1) normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A., lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., 2) średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, 3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową.

Stosownie do treści art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, przy czym przy ubezpieczeniu majątkowym, a takim jest ubezpieczenie autocasco, sprowadza się to do zapłaty określonego odszkodowania za szkodę powstałą

wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Jak wynika z zawartej w art. 805 k.c. definicji kodeksowej zobowiązanie ubezpieczyciela dotyczy spełnienia określonego świadczenia. Zwrot ten oznacza, iż treść umowy powinna określać co najmniej sposób ustalenia świadczenia odszkodowawczego w taki sposób, ażeby w chwili zajścia wypadku objętego ubezpieczeniem możliwe było obiektywne zweryfikowanie wysokości odszkodowania bez odwoływania się do swobodnego uznania jednej ze stron, a w szczególności swobodnego uznania strony zobowiązanej do świadczenia.

W przedmiotowej sprawie postanowienia § 20 ust. 1 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” nie spełniają wskazanego wyżej kryterium. Ogólnikowo sformułowane powyższe postanowienia mówiące o ustalaniu kosztu robocizny w oparciu o „średnią stawkę adekwatną dla warsztatu naprawczego” nie dają podstawy do wskazania sposobu obliczania takiej stawki, który dałby się ująć w ramy obiektywnie weryfikowalnej metodologii ustalania stawki za roboczogodzinę będącej podstawą kalkulacji odszkodowania, w szczególności bowiem nie wskazują rodzaju średniej, czy liczby podmiotów, które poddane mają być badaniu, czy obszaru, na jakim warsztaty te mają prowadzić działalność. Tym bardziej zapisy takie nie mogą być podstawą do jednostronnych i arbitralnych ustaleń pozwanego zmierzających do ustalenia wyliczenia odszkodowania ubezpieczeniowego. Takie ich rozumienie powodowałoby, że de facto od woli strony stosunku zobowiązaniowego – w tym przypadku ubezpieczyciela, zależałaby wysokość umówionego świadczenia, w tym przypadku – odszkodowania. Jest oczywistym, iż taka interpretacja byłaby sprzeczna zarówno z treścią art. 807 § 1 k.c. w zw. z art. 805 k.c., jak i z treścią art. 353⁽¹⁾ k.c. jako sprzeczna z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, co powodowałoby stwierdzenia nieważności takiego postanowienia na podstawie art. 58 k.c.

Jak wyżej zaznaczono nie ulega wątpliwości, iż strony dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego mogą ustalić umownie sposób kalkulacji świadczenia odszkodowawczego, które – zgodnie z takimi ustaleniami – może nie pokrywać w całości uszczerbku majątkowego ubezpieczonego. Uzgodnienie stawki za roboczogodzinę także jest poddane woli stron. Jednakże dopóki ubezpieczyciel jako profesjonalny podmiot nie określi takiego sposobu na tyle precyzyjnie, że możliwa będzie jednoznaczna weryfikacja takiej stawki w oparciu o obiektywne kryteria, postanowienia umów ubezpieczeniowych nie mogą być w tym zakresie interpretowane na niekorzyść ubezpieczonego. Podgląd ten jest powszechnie akceptowany w orzecznictwie (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 lutego 1996 roku, sygn. akt I ACr 37/96, OSA 1996/9/43, Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 09 lipca 1997 roku, sygn. akt I ACa 181/97). W przedmiotowej sprawie – ze względu na zastosowanie wzorca umownego oraz ze względu na brak inicjatywy dowodowej stron – w ograniczonym zakresie możliwe było badanie zgodnego zamiaru stron umowy ubezpieczenia autocasco w odniesieniu do sposobu ustalania stawki za roboczogodzinę prac warsztatowych. Z tego względu Sąd w tej kwestii oparł się raczej na celu umowy, którym jest niewątpliwie uzyskanie przez ubezpieczonego wyrównania uszczerbku majątkowego powstałego w wyniku zajścia wypadku objętego umową ubezpieczeniową, a dla ubezpieczyciela uzyskanie składki.

Jeżeli zatem ubezpieczony – zgodnie z procedurami przewidzianymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia – dokonał naprawy ubezpieczonego pojazdu korzystając z usług warsztatu naprawczego funkcjonującego na lokalnym rynku, to o wysokości odszkodowania powinna przesądzać stawka stosowana przez ten warsztat, jeżeli mieści się ona w przedziale cen rynkowych na danym obszarze. Taki pogląd podyktowany jest nie tylko przywołanymi wyżej argumentami, ale także faktem, iż w przypadku stawek za roboczogodzinę prac na rynku danych usług istnieje ich pewien przedział i niemożliwym jest arbitralne ustalenie jednej uśrednionej stawki. W obecnej sytuacji rynkowej opartej na wolności prowadzenia działalności gospodarczej wysokość tak ustalonej stawki byłaby zawsze uzależniona od metodologii przyjętej do jej wyznaczenia i dopóki metodologia taka nie znajdowałaby podstaw w postanowieniach umownych lub powszechnie obowiązujących przepisach prawa, jej stosowanie zawsze należałoby ocenić jako dowolne.

W tym miejscu wskazać należy, że powyższe rozważania legły u podstaw oddalenia wniosku pozwanego o zobowiązanie biegłego sądowego do ustalenia wysokości stawek za prace naprawcze zgodnie z postanowieniami „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” (k. 100 akt), skoro zawarte tam postanowienia dotyczące

ustalania stawek – z uwagi na ich nieprecyzyjność – Sąd uznał za sprzeczne z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, co w konsekwencji prowadziło do stwierdzenia nieważności takiego postanowienia na podstawie art. 58 k.c.

Jak zatem wynikało z opinii biegłego sądowego P. C. w okresie likwidacji szkody (styczeń 2020 roku) warsztaty o kategorii porównywalnej z zakładem naprawczym prowadzonym przez (...) spółkę jawną z siedzibą w O. (autoryzowane stacje obsługi) stosowały stawki za roboczogodzinę prac naprawczych (blacharsko – mechanicznych i lakierniczych) w kwocie 140-220 złotych netto, co oznacza, że zastosowana przez powoda stawka w kwocie 174 złotych netto miała charakter stawki rynkowej.

Mimo jednakże powyższego, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie z poniższych przyczyn.

Kierując zarzuty przeciwko żądaniu pozwu pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. nie tylko kwestionował ustaloną przez powoda stawkę za prace naprawcze (podnosząc, że jest ona zawyżona i nie stanowi ekwiwalentu świadczonej usługi), co okazało się – w świetle opinii biegłego sądowego – zarzutem chybionym, ale również podnosił, że dokonał w oparciu o przedłożony kosztorys weryfikacji kosztów naprawy obniżając stawki za roboczogodzinę prac blacharskich i lakierniczych, albowiem konieczne było wcześniejsze uzgodnienie kosztów i sposobu naprawy z zakładem ubezpieczeń.

Zgodnie z § 18 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” w przypadku ustalania wartości szkody w wariantcie serwisowym na podstawie faktur sposób naprawy i wysokość jej kosztów powinny być uprzednio uzgodnione z ubezpieczycielem, w takim wypadku nie znajdzie zastosowania ograniczenie wysokości szkody wskazane w § 20 ust. 4.

Zgodnie zaś z ust. 4 § 20, w razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z ubezpieczycielem zgodnie z § 18, koszty naprawy podlegają weryfikacji do kwoty nie większej niż 80 złotych netto za 1 roboczogodzinę prac blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości zawartych w systemie A., pomniejszonych o wysokość zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w § 19 ust. 2.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy zważyć należy, że jak wynikało z ustalonego stanu faktycznego, po zleceniu naprawy pojazdu i przeprowadzonych oględzinach przez rzeczoznawcę ubezpieczyciela, zakład naprawczy prowadzony przez powoda sporządził kalkulację naprawy pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) po szkodzie z dnia 20 grudnia 2019 roku z zastosowaniem stawek w kwocie 174/174 złotych netto za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych przesyłając ten kosztorys ubezpieczycielowi w celu zatwierdzenia. Pozwany zweryfikował powyższą kalkulację naprawy w zakresie stawek za prace blacharsko – mechaniczne i lakiernicze – do kwoty 130 złotych netto, o czym poinformował zakład naprawczy. Mimo prowadzonej w tym temacie korespondencji, ubezpieczyciel nie znalazł podstaw do uznania stawki za prace naprawcze w innej wysokości, zaś powód wystawił fakturę z uwzględnieniem stawek ze swojej kalkulacji mając świadomość, że taka wysokość stawki nie została przez pozwanego zaakceptowana, o czym jednoznacznie świadczy treść wiadomości mailowych z dnia 27 stycznia 2020 roku i z dnia 29 stycznia 2020 roku znajdujących się w aktach szkody.

W realiach niniejszej sprawy niewątpliwym jest zatem, że pozwany ubezpieczyciel nie zaakceptował stawek obowiązujących w zakładzie naprawczym prowadzonym przez powoda, skoro ustalając wysokość należnego odszkodowania dokonał ich weryfikacji. Jak wynika z dokumentów znajdujących się w aktach szkody powód przesłał pozwanemu kalkulację naprawy do akceptacji. Kalkulacja ta została zweryfikowana przez pozwanego w zakresie stawek za prace naprawcze, a mimo to w dniu 28 stycznia 2020 roku powód wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. fakturę numer (...) tytułem kosztów naprawy pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 6 933,08 złotych brutto (5 636,65 złotych netto) uwzględniając stawki za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych w kwocie 174 złotych netto i nie uwzględniając uwag ubezpieczyciela. Powód nie wykazał więc, ażeby nie tylko zakres naprawy i koszty materiałów, ale także owe

stawki stosowane przez zakład naprawczy, jakie uwzględnione zostały w fakturze numer (...), były z ubezpieczycielem „uzgodnione” w rozumieniu zapisów „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)”. Nie sposób utożsamiać bowiem uzgodnienia z samym faktem przedstawienia ubezpieczycielowi kalkulacji naprawy i faktury wystawionej przez warsztat naprawczy. Nie można oczekiwać od ubezpieczyciela pokrycia kosztów naprawy wyliczonego w oparciu o stawki w dowolnej wysokości, niezależnie od postanowień umowy ubezpieczenia łączącej go z poszkodowanym. Obowiązek pokrycia pełnych kosztów naprawy spoczywa niewątpliwie na właścicielu, czy użytkowniku uszkodzonego pojazdu, który zlecił naprawę, skoro dokonując zlecenia naprawy zgodził się na stawki w kwestionowanej przez pozwanego wysokości. Jednocześnie w ocenie Sądu mimo, że powyżej wskazane ogólne warunki ubezpieczenia nie wskazują formy uzgodnienia kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, to podkreślić z całą mocą należy, że takim uzgodnieniem nie jest z pewnością przedłożenie ubezpieczycielowi kalkulacji naprawy i faktury wystawionej przez warsztat naprawczy. Uzgodnienie bowiem niewątpliwie oznacza obustronne ustalenie kosztów i sposobu naprawy pojazdu, a co najmniej akceptację przez ubezpieczyciela kosztów i sposobu naprawy pojazdu przedstawionych przez zakład naprawczy, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca, skoro pozwany obniżył stawkę za prace naprawcze i wyraźnie wskazywał na to obniżenie w korespondencji mailowej.

W powyższej sytuacji znajdzie zatem zastosowanie § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)”, zgodnie z którym w razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z ubezpieczycielem zgodnie z § 18, koszty naprawy podlegają weryfikacji do kwoty nie większej niż 80 złotych netto za 1 roboczogodzinę prac blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości zawartych w systemie A., pomniejszonych o wysokość zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w § 19 ust. 2.

W niniejszej sprawie zatem z uwagi na brak uzgodnień kosztów naprawy z pozwanym, ustalenie wysokości odszkodowania bez wątplenia opierać się więc będzie na zasadach określonych w § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)”. Powyższe zaś oznacza, że poszkodowany zgodził się w przypadku dokonania naprawy bez uzgodnień m. in. kosztów prac naprawczych z pozwanym, że maksymalną stawkę, jaką uwzględni pozwany w kalkulacji odszkodowania będzie kwota 80 złotych netto za prace naprawcze. W przedmiotowej sprawie pozwany zastosował wprawdzie stawkę wyższą, tj. w kwocie 130 złotych netto za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych, przy tym nie zmienia to podstawy ustalenia wysokości odszkodowania, co czyni żądanie powoda domagania się wypłaty odszkodowania ustalonego według stawki w kwocie 174/174 złotych netto za godzinę prac naprawczych niezasadnym. Nie ma bowiem w tym przypadku znaczenia stawka przyjęta w zleceniu naprawy, chociażby była, tak jak w niniejszej sprawie, stawką rynkową, ale stawka, na jaką umówiły się strony umowy ubezpieczenia autocasco, a stawka ta – zgodnie z postanowieniami umowy – nie może być wyższa niż 80 złotych netto w przypadku gdy naprawa odbywała się – tak jak w tym przypadku – bez uzgodnień co do ich wysokości. Skoro w umowie podano konkretną kwotę jako maksymalną stawkę za roboczogodzinę prac naprawczych, jaką ubezpieczyciel zgodził się pokryć (80 złotych netto), to zważywszy, że naprawę przeprowadzono bez uprzedniego uzgodnienia jej kosztów (w wysokości wynikającej z faktury) z pozwanym, powód nie ma podstaw do domagania się zapłaty stawki wyższej. Podkreślić przy tym należy, że brak jest podstaw do uznania, aby postanowienia przewidujące konieczność uzgodnienia kosztów naprawy można było uznać za sprzeczne z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, co w konsekwencji prowadziło do stwierdzenia ich nieważności na podstawie art. 58 k.c.

Niezależnie od powyższego Sąd miał na uwadze, że w niniejszej sprawie jak wynikało ze znajdującej się w aktach sprawy polisy potwierdzającej zawarcie umowy ubezpieczenia autocasco pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...), ubezpieczonym był (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. Tymczasem powód swoją legitymację do dochodzenia roszczenia w niniejszej sprawie wywodził z zawartej w dniu 26 lutego 2020 roku z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowy o przelew wierzytelności z polisy AC

przysługującej mu z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...), na co wyraźnie wskazano w uzasadnieniu pozwu.

Zgodnie z treścią art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Stosownie do art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły.

W przedmiotowej sprawie odszkodowanie za szkodę wyrządzoną w spornym pojeździe przysługiwało (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. jako ubezpieczonemu. Powód nie wykazał bowiem żadnym dowodem, że umowa ubezpieczenia potwierdzona przedmiotową polisą została zawarta na rzecz właściciela pojazdu. Nie jest przy tym w ocenie Sądu dopuszczalne jakiegokolwiek rozszerzające rozumienie podmiotu uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Podmiot uposażony (beneficjent ubezpieczenia) jest wprost wskazany w umowie i jest nim w niniejszym przypadku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. W przypadku bowiem umowy ubezpieczenia istotne jest nie to, kto zawierał umowę jako ubezpieczający, lecz – na czyją rzecz umowa taka została zawarta, czyli kto pozostaje ubezpieczonym, tj. beneficjentem odszkodowania, a w niniejszej sprawie jest nim nie właściciel pojazdu, lecz wskazany wprost w umowie jako ubezpieczony – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. Dla pozwanego więc uposażonym z umowy ubezpieczenia nie był właściciel pojazdu i w takiej sytuacji już w chwili powstania szkody odszkodowanie należne było ubezpieczonemu, tj. (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. W przypadku zatem uszkodzenia pojazdu pozostającego wprawdzie w leasingu, ale ubezpieczonego na rzecz użytkownika, a nie właściciela pojazdu, koniecznym jest, aby nastąpiło skuteczne przeniesienie wierzytelności odszkodowawczej z uposażonego z umowy na powoda. W niniejszej zaś sprawie przelewu wierzytelności odszkodowawczej na powoda dokonał właściciel pojazdu, na którego rzecz jednakże umowa ubezpieczenia nie została zawarta, nie on bowiem został wskazany jako ubezpieczony, a więc nie on pozostawał beneficjentem odszkodowania, wobec czego nie mógł przenieść w sposób ważny i skuteczny na powoda wierzytelności z odszkodowania z AC potwierdzonej przedmiotową polisą. Jednocześnie wskazać należy z całą mocą, że z treści polisy nie wynika, ażeby doszło również do cesji praw z tego ubezpieczenia na rzecz innego podmiotu, w tym właściciela pojazdu, albowiem pole „cesja praw z ubezpieczenia na rzecz” nie zostało w ogóle wypełnione, w tym danymi właściciela pojazdu.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że w aktach sprawy znajduje się pełnomocnictwo udzielone powodowi przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (k. 11 akt) do dochodzenia roszczeń w imieniu tego podmiotu przed sądami, przy czym nie stanowi to w żadnej mierze umowy przelewu wierzytelności, zaś powód w niniejszym procesie bez wątplenia występuje we własnym imieniu.

Uwzględniając powyższe Sąd na podstawie § 18 i § 20 ust. 4 „Ogólnych Warunków Kompleksowego Ubezpieczenia Pojazdów Mechanicznych od Utraty, Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) dla Klienta Korporacyjnego o symbolu (...)” oraz art. 805 § k.c. w zw. z art. 509 k.c. w zw. z art. 6 k.c. a contrario powództwo jako niezasadne oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł natomiast zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w dyspozycji art. 98 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w kwocie 7,38 złotych (opłata notarialna za odpis pełnomocnictwa). Na podstawie powyższych przepisów kosztami procesu w pozostałym zakresie, w tym związanych z wynagrodzeniem biegłego sądowego w kwocie 796,98 złotych, Sąd obciążył powoda uznając je za uiszczone (punkt trzeci wyroku).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 29 maja 2021 roku